

Japans Penseelschilderen

Annemie van de Ven
Sumi-e schilder

Deel 2

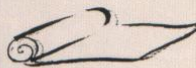
Annemie van de Ven is een gedreven kunstenaar, en heeft haar hart verpand aan het Sumi-e schilderen. Zij geeft les in deze Oosterse techniek in haar atelier, midden in Eindhoven. Palet & tekenstift maakt graag gebruik van haar ervaringen. Ze is geboren in Eindhoven en volgde haar opleiding aan de tekenacademie in Tilburg (1974 tot 1978) en aan de Rijksacademie voor Beeldende Kunsten in Amsterdam. Sumi-e leerde zij door privéles en zelfstudie.

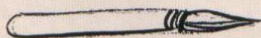
De materialen, oftewel 'de vier schatten'

Zoals past bij Sumi-e zijn de materialen eenvoudig en van eerlijke natuurlijke materialen:

- Rijstpapier of eventueel krantenpapier om te oefenen

- Bamboepenseel met natuurhaar: geite-, marter- of wolvenhaar

- Inktstaaf

- Inktsteen

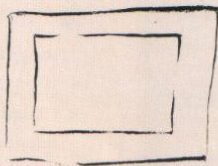

Verder heeft u nodig:

- * water

- * molton doek onder het werkstuk om overtollig vocht op te nemen

- * katoenenlapje om het penseel mee te deppen.

Les 1: De denneappel

De spullen klaarmaken/zetten heeft allemaal met aandacht te maken. Aandacht voor het onderwerp. We nemen iets uit de natuur: bloemen, planten, dieren. Copieëren is een belangrijk aspect bij het aanleren van de Oosterse schilderkunst; met name de techniek kunnen we zó goed onder de knie krijgen. Maar uiteindelijk gaat het erom, zoals bij alle kunst, dat u niet slechts copieert, maar ook creëert.

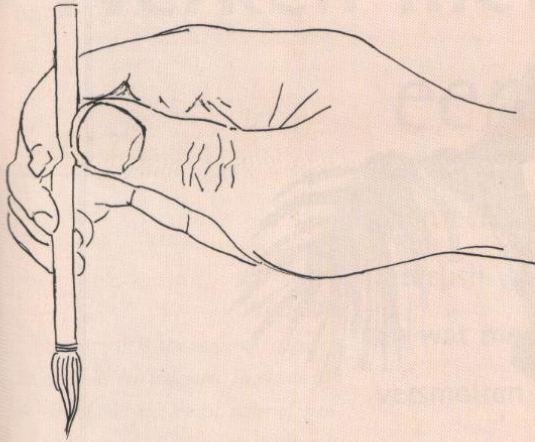
Het zelfmaken van de inkt

Haal de steen naar u toe en laat een paar druppels water op het hoogste gedeelte van de steen vallen en wrijf de inktstaaf met de linkerhand zodat langzaam deze vloeibaar wordt aan de onderkant. Tijdens dit inktroeren-ritueel probeert u zich te ontspannen, nergens aan te denken en te concentreren op de streek die gaat komen. Let op de buikademhaling.

We dopen het penseel helemaal in de inkt, eventueel daarna op een doekje houden, alvorens te schilderen.

Dit is de penseelhouding

Dit zijn de streken die we oefenen:

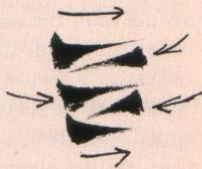

Aanzetten en dan van links naar rechts.
Daarna weer aanzetten en van rechts naar links.

Dit is een heel belangrijke basisstreek, ook in de calligrafie. Deze komt ook terug aan de zijkanten van de knopen bij de bamboe. Het belangrijkste is dat u voelt wat u doet, voelt wat er gebeurt i.p.v. dat u echt iets aan het schilderen bent. Als het goed is voelt u de veerkracht van uw penseel, zodat dit kan dansen over het papier. Het gaat niet om abstractie, maar zeker niet om een fotografische weergave van de denneappel.

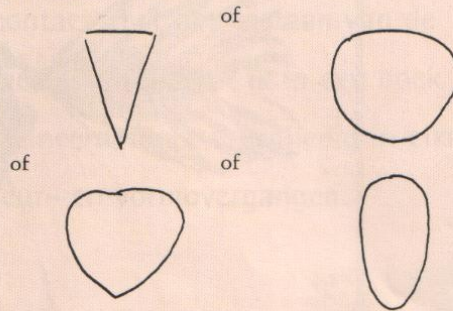
Alvorens we echt naar die denneappel overgaan, proberen we die streken onder elkaar te maken; ze in elkaar te laten grijpen tot we in een ritme komen.

We herhalen die beweging en laten de haren van het penseel van de ene kant naar de andere kant schieten als een pingpongbal, waarbij de vingers op het penseel blijven, zoals op de tekening en het penseel loodrecht naar beneden wijst.

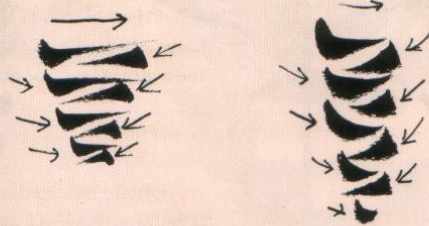
De vorm

Nu kunt u tijdens het oefenen, waarbij u grote, kleine, dikke en dunne streken maakt, steeds meer een kegelvorm voor ogen houden:

De streek

De streek zelf kan van hoekiger steeds ronder worden, zodat u wat dat betreft ook een ander type denneappel zult krijgen:

En u kunt vanaf de kern natuurlijk uitbreiden naar links en rechts. Zorg ervoor dat, als u links een streek maakt, dit ook rechts meteen doet.

Als het schilderen niet meteen lukt: gewoon dóórgaan. Opeens zult u dansen over het papier en eindeloos plezier hebben in dit Sumi-e schilderen. In het volgende nummer wil ik het met u hebben over bamboe schilderen en ik hoop dat u, evenals ik, daar ook naar uit gaat zien.

Tentoonstelling van eigen werk:

30 sept. t/m 8 okt. van 11.00-17.00 uur

Proeflessen:

do. 4 januari 2001, proeflessen (à f 12,50) voor abonnees van Palet & tekenstift van 10.00-12.30 en van 19.30-22.00 uur.

Graag telefonisch opgeven

Open dag:

Zaterdag 13 januari 2001 van 11.00 - 17.00 uur.

Annemie van de Ven, cursus/workshops in eigen atelier. Japans penseelschilderen (Sumi-e) of aquarel. Adres: de Steenmarter 5 (garagepad Fluwijnstraat), 5622 NJ Eindhoven. Tel. 040-2453064.

E-mail: annemievandeven@hotmail.com

RECTIFICATIE

Geschiedenis

Sumi-e vindt zijn oorsprong in het oude China, in de Chinese calligrafie, ± 1500 v. Chr..

Abusievelijk stond in het vorige artikel (P&T 288) ± 500 v. Chr..

Onze excuses hiervoor.